

Odborná stáž v Mnichově (Spolková republika Německo)

Místo: Filmová škola Mnichov HFF Munchen, ARRI Mnichov

Cíl: Získání dalších kontaktů a seznámení se se způsobem výuky produkce a postprodukce na filmové škole HFF Munchen. Současně získání nových informací o používaných systémech v obrazové i zvukové postprodukci. Navíc díky ARRI Archive workshop přinést do FAMO informace pro studenty ve změnách zpracování archivních audiovizuálních programů.

Datum: 10. 6. – 14. 6. 2013

Díky navázání kontaktů s Filmovou školou a programu EU „Propojení teorie s praxí“ bylo možno uskutečnit tuto stáž. Celou stáž je nutno rozdělit do několika částí:

1. Vlastní návštěva školy a způsoby výuky produkce a postprodukce
2. Odborná výuka v odděleních ARRI v Mnichově
3. Účast na semináři ARRI Archive workshop v Mnichově

HFF Munchen

Jedná se sice o vysokou školu, ale při absolutoriu studenti získávají pouze diplom o absolvování školy. Není zde možnost získat bakalářské ani magisterské tituly. Na této škole probíhá výuka následujících specializací:

1. Kinematografický a televizní film
2. Dokumentární film a televizní publicistika
3. Produkce audiovizuálních programů a mediálních pořadů
4. Scenáristika
5. Kamera
6. Komunikace v médiích

Vlastní návštěva školy HFF Munchen a způsoby výuky produkce a postprodukce

Výuka ve škole má stejný cíl jako má výuka ve FAMO Písek. Je zde ale cítit velký vliv anglosaského systému výuky. Byť předměty jsou podobné, tak velký rozdíl je již na počátku studia na škole. Noví studenti se v prvním roce věnují celkové přípravě ve všech oborech kinematografie a televizní výrobě. Teprve následně se studenti rozdělují do jednotlivých odborností. Tento způsob přišel do Evropy z USA, kde se zavedl prvně v The Los Angeles Film School/The Los Angeles Recording School a následně v American Film Institute v Los Angeles. Tento systém poté převzaly i ostatní filmové školy v USA. Výhodou je, že studenti získají na počátku studia obecné znalosti a v průběhu počátku studia tak mohou snadno změnit svoji původní představu o odbornosti. Navíc i díky odborné praxi, kde všichni studenti musí absolvovat všechny základní odbornosti, mají studenti daleko větší všeobecné znalosti jak oborech v kinematografii, tak i v televizní výrobě pořadů.

Nemalou výhodou školy je, že se nachází ve velkém městě (jedno z center filmové a televizní tvorby Německa), kde je možno navázat jednoduše partnerství s profesionální výrobou. Část odborné praxe probíhá na pracovištích ARRI (největší německá postprodukce a půjčovna kamer, světel a pohybové techniky). Studenti tak pracují od začátku na komerčních projektech a mají k dispozici tu nejmodernější techniku pro natáčení. Dalším partnerem školy je Bavaria Film Studio, které je v Mnichově největším provozovatelem filmových a televizních studií. I zde studenti pracují již na konkrétních komerčních projektech.

Studenti ale nepracují jen na komerčních projektech, samozřejmostí je samostatná filmová školní produkce. Zde mají studenti možnost, díky partnerství firem a jejich finanční podpory, využít jak nejmodernější techniku, tak i studia.

Vlastní výuka probíhá v jednotlivých kroužcích. Je rozdělena od druhého ročníku na jednotlivé odbornosti. Teorie je pro všechny studenty společná, ale odborné předměty se vyučují pomocí malých diskuzních skupin. Je zde rozdíl v porovnání s českým pojetím výuky. Ve třídě nejsou proti sobě dvě oddělené skupiny, vyučující na straně jedné a proti němu studenti. Vyučování formou diskuze je sice velmi náročné, ale nesmírně efektivní. Bohužel je nutno také podotknout, že úroveň německých studentů je diametrálně rozdílná od studentů českých, a to v zájmu o studiu. Tento problém se netýká jedné určité školy, ale je to obecný problém studentů na českých vysokých školách.

Technické vybavení a používané systémy v HFF Munchen

I když má škola možnost využívat profesionální zařízení svých partnerů, tak pro vlastní výrobu je vybavena velkou škálou technických zařízení. Zde je situace velmi podobná se školou FAMO v Písku. Rozdíl velký je v tom, že se škola primárně orientuje na zpracování filmových materiálů a teprve následně studenti pokračují v natáčení na digitální systémy. Je nutno podotknout, že technické zařízení v Mnichovské škole je modernější. Pro filmové projekty, a to jak 35mm, tak i 16mm filmy, používají následné kamery:

- Arricam LT
- ARRI 535
- ARRI 435
- ARI BL 4
- ARRI 16 SR III
- ARRI 16 SR II
- Action 35mm
- Action 16 mm

Z uvedeného přehledu je tedy vidět, že zařízení je z velké většiny z té nejmodernější řady. U televizní produkce je situace velmi obdobná. Škola vlastní velmi moderní televizní kamery následujících typů:

- Panasonic AG AF-101
- Sony PDW-700
- Sony PDW-800 s Pro35 P+S-Adapter

- Sony EX-1
- Ikegami HK-388
- Sony DVW-790

Nedílnou součástí výroby audiovizuálních projektů jsou kromě snímacích kamer i další zařízení, která v jednotlivých krocích slouží k dokončení výroby. Při natáčení je samozřejmě vybavení špičkovou zvukovou technikou. Škola využívá výhradně nepáskové digitální rekordéry, které jsou rozděleny podle typu zvukového záznamu. K dispozici jsou rekordéry Fostex DAT PD-4, a to včetně příslušenství. Současně jsou k dispozici záznamové systémy Ambient Sound Devices 788T a Ambient Sound Devices 702T. Pro konečný střih se ve školním zvukovém studiu využívají standardně systémy Protools.

Natočený obrazový záznam se následně zpracovává nejen na tradičním zařízení Steenbeck, ale po digitalizaci či při natočení digitálního záznamu se používá profesionální zařízení AVID-Mediacomposer, AVID Express DV and Final Cut Pro. Jak z finančních, tak i ze studijních důvodů (seznámení se se staršími typy záznamů) škola používá velké množství záznamových zařízení od nejmodernějších XDCAM HD422, XDCAM HD EX, Digital Betacam, Betacam SP až po starší typy jako jsou DVCPRO, DVCAM, DV, DVD, VHS a S-VHS.

Na rozdíl od FAMO má Mnichovská škola k dispozici vlastní digitalizační zařízení. Nejedná se sice o špičkové zařízení poplatné dnešní době, ale je to přesto zařízení, se kterým se dá plnohodnotně pracovat, byť jen v rozlišení SD. Jedná se o filmový snímač CCD-Filmabaster Thomson (BTS) Quadra. Na tomto zařízení je možno digitalizovat všechny natočené školní filmy tak, aby bylo možno dále ve zpracovatelském řetězci pokračovat v digitálním či televizním prostředí, tak jak je v současné době zvykem.

Na rozdíl od FAMO v Písku, a to hlavně díky dislokaci školy v centru prakticky největších německých filmových a televizních produkcí, mají možnost studenti využívat i HD zařízení ve velké šíři. To je jeden z handicapů školy v Písku. Vzdálenost 120 km od špičkových českých postprodukčních pracovišť vytváří nemalé komplikace při dokončování projektů.

Největší spolupráce Mnichovské školy je právě s firmou ARRI GmbH, kde studenti mohou dokončovat vybrané projekty a zároveň pod dozorem špičkových odborníků, jako je Christian Littmann (postprodukce) a Martin Wachholz (zpracování filmů) získávat nejnovější informace a praktické zkušenosti. Jedním z hlavních garantů celé výuky je Prof. Franz Kraus, který na škole vyučuje kamerové systémy, osvětlení scén a základy postprodukce. To že má škola velký zvuk v odborných kruzích, je zásluhou velkého množství pedagogů v týmu, který vede Prof. Ulrich Limmer. Dalšími členy týmu jsou i uznávaní odborníci, jako Rola Bauer, Peter Heinrich, Elisabeth Kiewek, Prof. Dr. Thomas Gruber, Prof. Dr. Gerhard Fuchs.

Výsledek návštěvy

Návštěva Mnichovské filmové školy měla velmi kladný ohlas. Vedení školy projevilo zájem s FAMO spolupracovat v budoucnosti. Je možné konstatovat, že i když má HFF Munchen lepší či modernější technické vybavení, nemá se FAMO v Písku za co stydět. Je rovnocenným partnerem Mnichovské školy. Vzhledem k tomu, že HFF Munchen pořádá v jarních měsících svůj filmový studentský mezinárodní festival, stejně jako FAMO v Písku, byli reprezentanti Mnichovské školy pozváni na MSFF

2013 v Písku, který se koná v říjnu tohoto roku. Jediné rozdíly mezi oběma školami jsou hlavně ve způsobu výuky. Mnichovská škola má větší individuální přístup, který je ale umožněn proto, že němečtí studenti díky jiné mentalitě mají daleko větší zájem o studium. Přesto můžeme dát rovnítko mezi kvalitou školy v Mnichově a Písku.

ARRI Archive Workshop v Mnichově 11. – 12. 6. 2013

V době návštěvy školy se zároveň konal již 4. ročník ARRI Archive Workshopu. Jedná se o setkání odborníků, kteří se zabývají problematikou archivnictví a digitalizace. Součástí tohoto workshopu jsou nejen jednotlivé prezentace odborníků jako je Barbara Flückiger z univerzity v Curychu, Rudolfa Gschwind z univerzity v Basileji, Bernarda Besserera z univerzity La Rochelle, Christophera Richtera (KODAK Ltd.) a dalších předních odborníků. Následně se zde konají prezentace některých technologických systémů a zařízení, a to včetně možné návštěvy postprodukčního oddělení v ARRI GmbH. Zejména návštěva ARRI postprodukce byla velmi zajímavá, protože bylo možné navštívit pracoviště, které využívají studenti. Christian Littman vysvětlil systém praxí a zároveň bylo možno se seznámit s jednotlivými odborníky na pracovištích postprodukce, kteří pracují na zařízeních Baselight, HD Assist a Transfer, Inferno a Muck, kde se vytváří zejména 2D a 3D efekty.

Vlastní program ARRI Archive Workshopu byl rozdělen do několika bloků. Seznam jednotlivých přednášek je součástí přílohy této zprávy. Účastníci workshopu měli navíc možnost po internetu stáhnout jednotlivé prezentace, které byly předány do archivu FAMO v Písku. Mezi nejzajímavější je možno zařadit prezentaci Barbary Flückiger s názvem „Creating an Online Repository for Film Colors“, Wojtka Janio „Digital restoration dilemmas“, Bernarda Besserera „Restoration of optical audio tracks by image processing. Background and real-life experiences“

Závěr

Díky časové souslednosti návštěvy školy, laboratoří a postprodukce ARRI GmbH a ARRI Archive Workshopu bylo možno získat maximální informace o současném stavu vývoje kinematografie, a to nejen v Německu, ale i celé Evropě. Navázáním kontaktu se školou v Mnichově se otevírají nové možnosti spolupráce, následné výměny studentů a společného vzdělání pedagogů.

Ing. Aleš Boštička